

Toelichting op het Reglement burgerlijke stand Heemstede 2017

Algemeen:

De wet draagt aan de ambtenaar van de burgerlijke stand een aantal taken op. De ambtenaar van de burgerlijke stand is in de uitvoering van zijn taken zelfstandig en staat als zodanig niet in een hiërarchische verhouding, noch tot collega's, noch tot het gemeentebestuur. Door het afleggen van zijn ambtseed heeft hij zich persoonlijk verbonden tot vervulling van de hem door de wet opgedragen verplichtingen.

Via een werkverdeling en de aanwijzing van de leiding van de dienst wordt voorkomen dat de ene ambtenaar van de burgerlijke stand tot een andere beslissing komt dan een andere ambtenaar van de burgerlijke stand en wordt de uniformiteit bewaakt. De coördinator Publiekszaken wordt belast met de leiding van de dienst en draagt voor de uitvoering van de werkzaamheden de verantwoordelijkheid. Hij bewaakt voorts een goede dienstverlening aan klanten van de dienst.

Benoeming van ambtenaren van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand is ingevolge Boek I van het Burgerlijk Wetboek van 14 oktober 1993 (Stb. 1993, 555) (hierna: de Wet) met ingang van 1 januari 1995 in handen gelegd van burgemeester en wethouders. Tevens is het college het aangewezen orgaan dat regelend optreedt ten aanzien van het bureau en de ambtenaren van de burgerlijke stand. De Wet bepaalt verder dat door gemeenten een Reglement burgerlijke stand moet worden vastgesteld.

Er is een aantal redenen waarom het Reglement burgerlijke stand wordt gewijzigd:

1. Het Reglement is aangepast naar aanleiding van de motie van de gemeenteraad van 4 november 2016, waarin zij het college verzoekt de benoeming van een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand mogelijk te maken, waarbij geldt dat de te benoemen buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand niet al in een andere gemeente benoemd en beëdigd hoeft te zijn als (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand.
2. De uitvoering rondom kosteloze huwelijken en partnerschapsregistraties is een aantal jaar geleden bij collegebesluit aangepast met de eis dat minimaal een van de partners in de gemeente Heemstede moet wonen en de bepaling dat het huwelijk of de partnerschapsregistratie niet in de trouwzaal maar in een spreekkamer plaatsvindt. Dit is nu ook in het Reglement doorgevoerd.
3. Een aantal jaar geleden is het basishuwelijk ingevoerd. Dit is nu ook in het Reglement opgenomen.
4. De benoemingsduur van de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand is in 2015 aangepast. De nieuwe benoemingsduur is in het Reglement opgenomen.
5. Naar aanleiding van de discussie die een aantal jaar geleden in Nederland gevoerd is over het weigeren van het voltrekken van huwelijken en partnerschapsregistraties tussen partners van hetzelfde geslacht is de bepaling opgenomen, dat elke (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand alle huwelijken moet voltrekken dan wel partnerschappen moet registreren.
6. De openingstijden zijn aangepast aan de openingstijden zoals deze nu gelden.
7. De bezoldiging van de bodes is aangepast naar de huidige situatie.

8. De terminologie in het Reglement is aangepast in de termen van de huidige organisatie.
9. Kleine tekstuele aanpassingen en wijzigingen.

Artikelsgewijs:

Artikel 1 Begripsbepaling

In dit artikel worden de basisbegrippen uit het reglement opgesomd en beschreven. Met name het onderscheid tussen de ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wordt hier expliciet gemaakt (artikel 16, Boek 1, Burgerlijk Wetboek).

Artikel 2 Ambtenaar van de burgerlijke stand en buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand

Lid 1 stelt de beperking dat alleen ambtenaren werkzaam bij het bureau Publiekszaken tot ambtenaren van de burgerlijke stand kunnen worden benoemd. Het belang hiervan is gelegen in het feit dat de aanwezigheid van vakkennis hierdoor meer is gegarandeerd en dat de noodzakelijke professionaliteit wordt gewaarborgd.

De ambtenaar van de burgerlijke stand is belast met het opnemen in de onder hem berustende registers van de burgerlijke stand van akten en daaraan toe te voegen latere vermeldingen, alsmede al datgene wat de instandhouding van de registers en de zorg voor de toegankelijkheid van de daarin neergelegde gegevens betreft (artikel 1:16d, lid 1 Burgerlijk Wetboek).

De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kan uitsluitend belast worden met de huwelijksvoltrekking en partnerschapsregistratie en de uitvoering van de daarmee samenhangende handelingen (artikelen 63, 64, 65 en 67 van Boek 1 Burgerlijk Wetboek). In dit artikel staan de verschillende categorieën buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand vermeld. Het onderscheid tussen enerzijds buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die voor één dag benoemd worden en al benoemd en beëdigd zijn in een andere gemeente en anderzijds buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die voor één dag benoemd worden en nog niet benoemd en beëdigd zijn in een andere gemeente is hierbij van belang. Deze tweede categorie heeft nog geen ervaring in het voltrekken van huwelijken en het registreren van partnerschappen. Om te waarborgen dat de voltrekking conform de wettelijke bepalingen gaat is bij deze voltrekkingen ook een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Heemstede aanwezig die op de juiste procedures toeziet.

Alle (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand moeten alle huwelijken voltrekken en partnerschappen registreren, ongeacht het geslacht en de geaardheid van de partners.

Artikel 3 Benoeming

Lid 1 bepaalt dat een ambtenaar van de burgerlijke stand steeds voor een bepaalde periode wordt benoemd. Deze periode mag maximaal de periode zijn dat de betreffende ambtenaar in dienst is van de gemeente en werkzaam bij het bureau Publiekszaken.

Het tweede lid stelt dat een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor een bepaalde periode wordt benoemd. Hierbij is aansluiting gezocht met de AOW-leeftijd. Bij de eerste benoeming wordt de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één jaar benoemd, waarin beoordeeld wordt of de betreffende ambtenaar goed functioneert. Bij goed functioneren wordt de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand vervolgens telkens

voor drie jaar benoemd tot het bereiken van de AOW-leeftijd van 67 jaar. Hierna is benoeming bij goed functioneren telkens mogelijk voor één jaar. Hierop wordt toegezien. Paren die bij hun huwelijk of partnerschapsregistratie iemand naar eigen keuze als ambtenaar willen hebben en die persoon is niet benoemd tot (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand in Heemstede kunnen hiertoe een verzoek indienen tot benoeming van een onbezoldigd buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag.

Leden van het college en van de gemeenteraad worden in de hoedanigheid van buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand benoemd, uiterlijk voor de periode dat zij lid van het college, respectievelijk raadslid zijn.

Artikel 4 Locatie

De ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand verrichten hun werkzaamheden in het gemeentehuis. Het gemeentehuis is een daartoe door het bevoegde bestuursorgaan aangewezen locatie. Voor de gemeente Heemstede zijn naast het raadhuis de volgende huizen aangewezen als gemeentehuis:

- (het terrein van) Het Oude Slot;
- Landgoed Groenendaal;
- De Hartekamp;
- Oude Kerk aan het Wilhelminaplein.

Hierbij geldt wel dat deze vier locaties alleen gebruikt kunnen worden voor de voltrekking van huwelijken en partnerschapsregistraties.

Indien er gewichtige redenen zijn kunnen de werkzaamheden ook elders binnen de gemeente worden verricht (artikel 1 Besluit burgerlijke stand 1994 en artikel 1:64 Burgerlijk Wetboek). Hierbij kan gedacht worden aan het sluiten van een huwelijk thuis als een van de partners ernstig ziek is en niet meer naar het gemeentehuis kan komen.

Artikel 5 Bezoldiging

Het eerste lid bepaalt dat buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand die voor één dag benoemd worden geen vergoeding krijgen. De overige buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand krijgen wel een vergoeding, waarbij het hoogste bedrag van schaal 9, bijlage II a van de CAR/UWO uitgangspunt is. Ook de bodes krijgen een vergoeding voor het bijwonen van huwelijkssluitingen en partnerschapsregistraties als deze buiten openingstijden plaatsvinden.

Afhankelijk van het tijdstip van voltrekking worden de vergoedingen met een bepaalde factor vermeerderd. De vergoedingen worden daarnaast jaarlijks geïndexeerd.

Artikel 6 Leiding van de dienst

Ingevolge artikel 2 Besluit burgerlijke stand 1994 wijst het college de ambtenaar van de burgerlijke stand aan die is belast met de leiding van de dienst. Uit praktische overwegingen is de coördinator van het bureau Publiekszaken aangewezen voor de verdeling van de dagelijkse werkzaamheden van de burgerlijke stand. De coördinator van het bureau Publiekszaken moet daarvoor wel zelf als ambtenaar van de burgerlijke stand zijn benoemd en beëdigd.

Artikel 7 Openstelling

Bepaald moet worden op welke (reguliere) tijdstippen het bureau van de burgerlijke stand geopend is en op welke tijden huwelijken en partnerschapsregistraties voltrokken kunnen

worden. Op verzoek van het paar aan het college kan afgeweken worden van de reguliere tijden van huwelijksvoltrekking of partnerschapsregistratie.

Artikel 8 Kosteloze huwelijksvoltrekkingen en partnerschapsregistraties

Op grond van artikel 4, Wet rechten burgerlijke stand moet de gemeente met meer dan 10.000 inwoners minimaal twee keer per week de gelegenheid bieden om kosteloos te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. In Heemstede is het mogelijk om op woensdagochtend om 8.45 uur en om 9.00 uur kosteloos te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan.

Om veel kosteloze huwelijken vanuit regiogemeenten tegen te gaan is bepaald dat kosteloze voltrekkingen in Heemstede alleen mogelijk zijn voor paren, waarvan minimaal één van de aanstaande echtgenoten of partners in Heemstede staat ingeschreven.

Kosteloze voltrekkingen vinden plaats in een vergaderruimte door een ambtenaar van de burgerlijke stand. De plechtigheid behelst alleen de wettelijke voltrekking. Alleen de getuigen mogen hierbij aanwezig zijn.

Artikel 9 Basishuwelijken en basispartnerschapsregistraties

Naast het kosteloze huwelijk is het ook mogelijk om voor een eenvoudige ceremonie tegen een relatief geringe vergoeding te kiezen op maandag tot en met donderdag om 9.30 uur en 10.00 uur. Deze voltrekkingen staan open voor alle paren ongeacht de woonplaats en vinden plaats in de trouwzaal door een ambtenaar van de burgerlijke stand. Het gewenste aantal gasten mag hierbij aanwezig zijn. De voltrekking behelst de wettelijke vereisten van de sluiting of registratie en naar keuze van het paar het voorlezen van een gedicht.

Artikel 10 Overgangsrecht

Alle besluiten die op basis van het Reglement burgerlijke stand uit 2002 genomen zijn worden gezien als besluiten op grond van dit reglement.